

Deklaracija članova Odbora predstavnika međunarodnih organizacija (Vijeće Europe, Ured rezidentnog koordinatora UN-a, NATO, EUFOR, OESS, Delegacija EU, EUPM, UNHCR i Tužiteljstvo MKSJ pridružuju se ovoj izjavi)

Narodna skupština Republike Srpske (RS) je 13. travnja usvojila skup zaključaka kojima se poziva na referendum o legitimnosti Suda i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine (BiH). Vjerujemo da bi takav referendum bio opasan korak nazad u realiziranju europskih i euro-atlantskih ambicija ove zemlje.

Odbor predstavnika međunarodnih organizacija je inzistirao na punom poštivanju Općeg okvirnog sporazuma za mir i odluka visokog predstavnika, zahvaljujući čemu su ostvarene mnoge reforme potrebne da bi ova zemlja krenula prema EU i NATO-u.

Osnivanje Suda prije 10 godina bilo je važan korak naprijed u prevazilaženju izazova fragmentiranog pravosudnog sustava u BiH glede nekih od najozbiljnijih kaznenih djela – uključivši organizirani kriminal i terorizam, te kasnije i ratne zločine.

Nema osnova za tvrdnje da su Sud i Tužiteljstvo BiH nezakonite institucije. Naprotiv, Ustav BiH omogućuje državi da formira institucije koje su joj potrebne za vršenje ustavnih dužnosti. Zakone koji reguliraju rad ovih institucija usvojio je Parlament BiH, uključivši i predstavnike RS. Ustavni sud BiH je dva puta svojim odlukama podržao ustavni status "Zakona o

Sudu BiH". Venecijanska komisija Vijeća Europe je na sličan način podržala Sud BiH.

Raspisivanje referenduma kako bi se osporila nadležnost ovoga suda ne bi promijenilo ove činjenice. Ustav RS predviđa mogućnost referenduma samo o pitanjima koja spadaju u njezinu nadležnost. Legitimnost državnih institucija nije takvo pitanje.

Referendum o legitimnosti sudskih tijela na državnoj razini u BiH poslao bi jasnu poruku da se sada dovodi u pitanje temeljno načelo vladavine prava. Ovo bi također nanijelo štetu europskim ambicijama BiH, s obzirom na činjenicu da je učinkovito i neovisno sudstvo ključni element za pristupanje EU. Umjesto toga, BiH bi se trebala fokusirati na jačanje vladavine prava, što uključuje institucije odgovorne za provođenje vladavine prava, u okviru nastojanja da se zemlja pripremi za integraciju u Europu i euro-atlantske strukture.